

6 Σεπτεμβρίου, 1991

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΑΦΟΡΩΣΙ ΤΟΝ ALADIN FATHI EL-BUSTANI,

και

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΑΦΟΡΩΣΙ ΤΗΝ ΑΠΗΣΙΝ ΤΟΥ ΑΝΩΤΕΡΩ, ΔΙ' ΕΚΔΟΣΙΝ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΟΣ HABEAS CORPUS,

και

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΑΦΟΡΩΣΙ ΤΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ.

(Αίτηση Αρ. 107/91).

Προνομιακά Διατάγματα — Habeas corpus — Αιτητής υπό κράτηση για έκδοσή του στην Ελβετία για να δικασθεί για αδικήματα κλοπής, απόσπασης χρημάτων με δόλια μέσα και πλαστογράφηση και κυκλοφόρηση επιταγής — Επιθυμητό της έκδοσης — Ισχυρισμός ότι η έκδοση εξητείτο για αλλότριους σκοπούς — άρθρο 10(3)γ του περί Εκδόσεως Φυγοδίκων Νόμου, 1970(N97/79).

5

Έκδοση φυγοδίκων — Έκθεση γεγονότων δυνάμει του άρθρου 9(5)γ του περί Εκδόσεως Φυγοδίκων Νόμου, 1970 (N97/70) — Κατά πόσο το επαρχιακό Δικαστήριο μπορεί να βασισθεί πάνω σ'αυτή μόνο για την έκδοση απόφασης εκδόσεως φυγοδίκου.

10

Ο αιτητής ζήτησε την έκδοση προνομιακού διατάγματος της φύσεως habeas corpus για να απελευθερωθεί από τις κεντρικές φυλακές, όπου εκρατείτο μετά από απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας για να εκδοθεί στην Ελβετία για να δικασθεί για αδικήματα κλοπής, απόσπασης χρημάτων με δόλια μέσα, και πλαστογράφησης και κυκλοφόρησης επιταγής. Ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου είχε τεθεί η έκθεση γεγονότων, που προβλέπει το άρθρο 9(5)γ του περί Εκδόσεως Φυγοδίκων Νόμου, 1970 (N 97/70), μαζί με τις καταθέσεις των μαρτύρων που την στοιχειοθετούσαν. Γενικά, ικανοποιήθηκαν όλα τα κριτήρια που έθετε ο Ν 97/70 για την έκδοση απόφασης εκδόσεως.

15

20

Ο αιτητής ισχυρίσθηκε, επικαλούμενος το άρθρο 10(3)γ του Νόμου, ότι δεν έπρεπε να εκδοθεί, διότι η διαδικασία έκδοσης είχε χρησιμοποιηθεί για αλλότριους σκοπούς, ήτοι για να εξασφαλισθεί η μεταφορά του στην Ελβετία για να καταστεί ευχερέστερη η κίνηση αστικής διαδικασίας εναντίον του για αποπληρωμή οφειλής. Ο ισχυρισμός αυτός βασίσθηκε στο ότι ο παραπονούμενος δεν είχε ο ίδιος καταγγείλει την υπόθεση στην αστυνομία και στο ότι ο αιτητής είχε υπογράψει ομόλογο οφειλής (I.O.U.) προς τον παρα-

25

πονούμενο. Ο αιτητής επίσης ισχυρίσθηκε ότι η έκθεση γεγονότων δεν μπορούσε να είχε αποτελέσει το αναγκαίο υπόβαθρο μαρτυρίας για την θεμελίωση από το επαρχιακό Δικαστήριο της απόφασης εκδόσεως του αιτητή.

5 *Αποφασίσθηκε ότι*

10 (α) Η εισήγηση για την ύπαρξη αλλότριου σκοπού παραγνώριζε την υφή των γεγονότων που συνέθεταν τις κατηγορίες, που αν ευσταθούσαν αποτελούσαν σοβαρά εγκλήματα τόσο σύμφωνα με το ελβετικό όσο και με το κυπριακό δίκαιο, και το γεγονός ότι πιθανό να εκτίθετο ο φυγόδικος και σε αστική ευθύνη δεν άλλαξε τον χαρακτήρα τους.

15 (β) Σύμφωνα με τον ίδιο τον περί Εκδόσεως Φυγοδίκων Νόμο, 1970, (Ν 97/70), η έκθεση γεγονότων καθίστατο το απαιτούμενο αποδεικτικό στοιχείο για έκδοση σε χώρες που έχουν προσυπογράψει την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Έκδοσης Φυγοδίκων (που κυρώθηκε με τον Ν 95/70), όπως η Ελβετία. Πέραν τούτου, ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου είχαν προσαχθεί και οι καταθέσεις των μαρτύρων που στοιχειοθετούσαν τα γεγονότα της έκθεσης.

Η αίτηση απορρίφθηκε.

20 Per Curiam: Η εισήγηση της Καθ'ης ότι η αίτηση δεν μπορούσε να προχωρήσει επειδή η ένορκος δήλωση για υποστήριξη της, που είχε γίνει από τον αιτητή, ήταν γραμμένη σε γλώσσα μή κατανοητή από αυτόν, δεν βρήκε σύμφωνο το Δικαστήριο.

Υπόθεση που αναφέρθηκε:

25 *In re Houssein Jamil Hachem (1991) 1 Α.Α.Δ. 723.*

Αίτηση.

30 Αίτηση από τον Aladin Fathi El-Bustani για την έκδοση εντάλματος Habeas Corpus για την απελευθέρωση του από τις Κεντρικές Φυλακές, μετά από διαταγή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακας για την έκδοση του στη Δημοκρατία της Ελβετίας, για να δικαστεί για σειρά εγκλημάτων.

Α. Κουκούνης με Π. Λιβέρα και Ρ. Λιβέρα (Δ/νις), για τον αιτητή.

35 *Ε. Λοιζίδου (κα), Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ'ων η αίτηση.*

Cur. adv. vult.

ΠΙΚΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Ο Aladin Fathi El-Bustani από την Αίγυπτο, αποτείνεται στο Ανώτατο Δικαστήριο για την έκδοση εντάλματος Habeas Corpus για την απελευθέρωσή του από την κράτηση υπό την οποία τελεί στις Κεντρικές Φυλακές, μετά από διαταγή του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακος για την έκδοσή του στη Δημοκρατία της Ελβετίας, για να δικαστεί για σειρά εγκλημάτων που υποδιαιρούνται σε τρεις κατηγορίες - κλοπή, απόσπαση χρημάτων με δόλια μέσα, και πλαστογραφία επιταγής, καθώς και κυκλοφόρησή της. 5 10

Οι λόγοι για τους οποίους επιδιώκεται η απόλυσή του συνοψίζονται σε δυο -

(α) Το επιθυμητό, με γνώμονα τα συμφέροντα της δικαιοσύνης, της έκδοσής του, υπό το φως των διατάξεων του Άρθρ. 10(3)(γ) του περί Εκδόσεως Φυγοδίκων Νόμου του 1970 (N 97/70) (του νόμου), και 15

(β) την ακυρότητα της διαδικασίας που ακολουθήθηκε για την έκδοσή του, συγκεκριμένα την ανεπάρκεια των στοιχείων που τη θεμελιώνουν.

Ο πρώτος λόγος στον οποίο εδράζεται το αίτημα για την ακύρωση της κράτησής του, σχετίζεται με τις συνθήκες κάτω από τις οποίες διατυπώθηκαν οι κατηγορίες εναντίον του, σε συνάρτηση με το συμφέρον της δικαιοσύνης, όπως αυτό διαγράφεται από τις πρόνοιες του Άρθρ. 10(3)(γ) του νόμου. Με τις διατάξεις του άρθρου αυτού παρέχεται εξουσία στο Ανώτατο Δικαστήριο, κατόπιν αιτήσεως για την έκδοση εντάλματος Habeas Corpus, να διατάξει την απόλυση του φυγοδίκου και, κατ' επέκταση, τη ματαίωση της έκδοσής του, παρά τη θεμελίωση των προϋποθέσεων που θέτει ο νόμος για το σκοπό αυτό, εφόσο διαπιστώνεται ότι οι κατηγορίες που του προσάπτονται δεν έγιναν καλόπιστα ή προς το συμφέρον της δικαιοσύνης, και νοουμένου ότι κρίνεται ότι η έκδοση θα αποτελούσε, υπό το πρίσμα όλων των περιστάτικών της υπόθεσης, άδικο ή καταπιεστικό μέτρο. Πρόκειται για συμπληρωματική εξουσία με την οποία περιβάλλεται το Ανώτατο Δικαστήριο να ματαιώσει τη διαταχθείσα έκδοση 20 25 30 35

φυγοδίκου παρά τη στοιχειοθέτηση υπόθεσης για την έκδοσή του. Το συμφέρον της δικαιοσύνης, με την ευρύτερη έννοια της αποτροπής της χρήσης της ποινικής διαδικασίας για αλλότριους ή επουσιώδεις σκοπούς, είναι το κυριαρχικό στοιχείο που θέτει ο νόμος για την άσκηση της εξουσίας που παρέχεται στο Ανώτατο Δικαστήριο με τις διατάξεις του Άρθρ. 10(3) του νόμου.

Ο δικηγόρος του αιτητή υπέβαλε ότι τα γεγονότα που υποστηρίζουν τις κατηγορίες που συνθέτουν την υπόθεση για έκδοση, απολήγουν ουσιαστικά στον προσδιορισμό αστικής διαφοράς η οποία προέκυψε μεταξύ του αιτητή και του κυρίως παραπονουμένου, απώτερος σκοπός του οποίου - και κατ' επέκταση των αρμόδιων ελβετικών Αρχών - είναι η χρήση της ποινικής δίωξης ως μέσου για την επαναφορά του φυγοδίκου στην Ελβετία, ώστε να καταστεί ευχερέστερη η κίνηση της αστικής διαδικασίας εναντίον του για την αποπληρωμή οφειλής.

Η εισήγηση του αιτητή, σχετικά με την πλοκή και τις νομικές συνέπειες των γεγονότων, έχει περισσότερες της μίας όψεις. Η μια όψη είναι ότι τα γεγονότα τα οποία στοιχειοθετούν τις κατηγορίες δε συνιστούν αδικήματα βάσει του δικαίου της αιτούσας την έκδοσή του χώρας. Η εισήγηση αυτή είναι εκ διαμέτρου αντίθετη με τη θέση του Δικαστικού Ανακριτή (Pouvoir Judiciaire) που περιέχεται στο Τεκμήριο 2(Δ), σύμφωνα με την έκθεση του οποίου οι πράξεις που αποδίδονται στο φυγόδικο συνιστούν σοβαρά εγκλήματα, βάσει του δικαίου της Ελβετίας. Τα ίδια γεγονότα συνιστούν εγκληματική διαγωγή και βάσει του Κυπριακού Ποινικού Κώδικα, στοιχείο απαραίτητο για την έκδοση φυγοδίκου. Όπως και πρόσφατα υποδείξαμε στην Αίτηση *Hachem* (1991) 1 Α.Α.Δ. 723 το στοιχείο της διπλής εγκληματικότητας (double criminality), δηλαδή του κολάσιμου των πράξεων του φυγοδίκου, βάσει του δικαίου τόσο της αιτούσας όσο και της αιτούμενης χώρας, αποτελεί προϋπόθεση για την έκδοσή του.

Η άλλη όψη της εισήγησης του αιτητή, εκείνη στην

οποία δόθηκε και μεγαλύτερη έμφαση, είναι ότι η κατηγορία διατυπώθηκε από τον παραπονούμενο για την προώθηση αλλότριων προς την ποινική δίωξη λόγων, που αποτελούν και το κίνητρο για την προώθηση της διαδικασίας έκδοσης. Το γεγονός ότι ένας από τους παραπονουμένους, το θύμα κλαπέντων ή πλαστογραφηθέντων επιταγών, δεν προέβη ο ίδιος σε καταγγελίες στις ανακριτικές Αρχές αλλά προέβη σε κατάθεση όταν του ζητήθηκε, υποστηρίζει, κατά τον αιτητή, το κακόπιστο της κατηγορίας παρά το γεγονός ότι η μη υποβολή τυπικού παραπόνου δε συνιστά, κατά το ελβετικό δίκαιο, κώλυμα για τη δίωξή του. 5 10

Άλλο στοιχείο που υποστηρίζει, κατά τον αιτητή, το κακόβουλο της κατηγορίας, προκύπτει από την ανάληψη υποχρέωσης εκ μέρους του φυγοδίκου, με την υπογραφή ομόλογου οφειλής (I.O.U.) για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του στον παραπονούμενο. 15

Οι εισηγήσεις που υποβλήθηκαν εκ μέρους του αιτητή για τα κίνητρα για τη δίωξή του, παραγνωρίζουν την υφή των γεγονότων, τα οποία συνθέτουν τις κατηγορίες, και την κοινή επιδίωξη των εθνών για την καταπολέμηση του εγκλήματος. Τα γεγονότα τα οποία στοιχειοθετούν τις κατηγορίες μπορεί να συνοψισθούν, με μεγάλη συντομία, ως εξής :- 20

Ο αιτητής, χρησιμοποιώντας επιστολόχαρτα πρώην εργοδοτών του, κατασκευαστών ωρολογίων, και προσποιούμενος και παριστάνοντας ότι τους εκπροσωπούσε, συμβλήθη με τον κυρίως παραπονούμενο να τον προμηθεύσει με μεγάλο αριθμό ωρολογίων έναντι σημαντικού χρηματικού ποσού, μέρος του οποίου του καταβλήθηκε άνευ ουσιαστικού ανταλλάγματος. Προς επίτευξη και προώθηση των δόλιων σκοπών και προθέσεων που του αποδίδονται με τα στοιχεία που συνέλεξαν οι ελβετικές ανακριτικές Αρχές, ο αιτητής υπεξάιρεσε επιταγές - περιουσία του άλλου παραπονουμένου - μία των οποίων και πλαστογράφησε για τό σκοπό πρόσδοσης φερεγγυότητας στο άτομό του για την εκπλήρωση των υποχρεώσεών του. 25 30 35

5 Δε θα επεκταθώ στα γεγονότα επειδή στοιχειοθετούν, όπως ορθά έκρινε το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακος, τα σοβαρά εγκλήματα για τα οποία δόθηκε η εξουσιοδότηση από τον Υπουργό, και υποστηρίζονται από τη μαρτυρία που τέθηκε ενώπιον του Δικαστηρίου. Πρέπει όμως να επισημάνουμε, αναφορικά με την εισήγηση ότι τα γεγονότα αποκαλύπτουν αστική διαφορά, ότι η διαγωγή η οποία συνιστά έγκλημα δε χάνει τον εγκληματικό της χαρακτήρα αν, συγχρόνως, εκθέτει το φυγόδικο και σε αστική ευθύνη.

10 Το κριτήριο το οποίο προβλέπει ο νόμος για την έκδοση φυγόδικου, είναι κατά πόσο η προσαχθείσα αποδεκτή μαρτυρία στοιχειοθετεί στον προβλεπόμενο βαθμό τα εγκλήματα για τα οποία επιδιώκεται η έκδοσή του (βλ. πρόσφατη απόφαση στην Αίτηση Hachem, ανωτέρω). Στην
15 προκειμένη περίπτωση τέθηκαν ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακος τόσο η προβλεπόμενη από το Άρθρο 9(5)(γ) (βλ. Άρθρο 2 του Ν 97/90) έκθεση γεγονότων (Τεκμήριο 2(Δ), σ.5), καθώς και οι καταθέσεις των μαρτύρων που τη στοιχειοθετούν (Τεκμήριο 2(Η)). Η εισήγηση του αιτητή είναι ότι εσφαλμένα το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακος βασίστηκε στην έκθεση γεγονότων ως
20 βάθρο μαρτυρίας για την έκδοση του αιτητή, θέση η οποία αντίκειται στη διαδικασία έκδοσης που καθορίζει το Άρθρο 9 του Ν 97/70, του μόνου νόμου τον οποίον επικαλέστηκαν οι κυπριακές Αρχές για την έκδοση του αιτητή.
25

Άλλες ενστάσεις που προβλήθηκαν αμυδρά για την εγκυρότητα της διαδικασίας έκδοσης, εγκαταλείφθηκαν μετά την υπόδειξη του Δικαστηρίου ότι δε στοιχειοθετούνται στην ένορκη ομολογία η οποία συνοδεύει την αίτηση,
30 και τη διευκρίνιση της δικηγόρου της Δημοκρατίας ότι δόθηκε κάθε ευκαιρία στον κατηγορούμενο, κατά τη διερεύνηση της αιτήσεως για την προσαγωγή μαρτυρίας, δικαίωμα το οποίο όμως δεν άσκησε. Η εισήγηση ότι το Δικαστήριο καθοδηγήθηκε από μη παραδεκτά στοιχεία για τους σκοπούς έκδοσης, παραγνωρίζει δυο πράγματα :
35

(α) Ότι ο ίδιος ο νόμος (Ν 97/70) καθιστά την έκθεση γεγονότων, η οποία υποβάλλεται από την αιτούσα χώρα,

ως το απαιτούμενο αποδεκτό υλικό για έκδοση σε χώρες που προσυπόγραψαν την Ευρωπαϊκή Σύμβαση Έκδοσης Φυγοδίκων, η οποία κυρώθηκε με το Ν 97/70, και

(β) την προσαγωγή ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου και των καταθέσεων των μαρτύρων που στοιχειοθετούν τα γεγονότα τα οποία περιλαμβάνονται στην έκθεση.

5

Συνεπώς, και αν κρινόταν ισχυρή η εισήγηση του αιτητή, που δεν είναι η περίπτωση, και πάλι δε θα διαπιστωνόταν κενό στα στοιχεία που κατατέθηκαν για την έκδοσή του.

10

Η σχέση μεταξύ των δυο νομοθετημάτων - του Ν 95/70 και του Ν 97/70 - επεξηγείται στην απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου.

Προς το σκοπό άρσης οποιασδήποτε αμφιβολίας για τις συνέπειες στο κυπριακό νομικό στερέωμα των δυο νομοθετημάτων, διευκρινίζεται ότι ο Ν 97/70 ρυθμίζει γενικά τις προϋποθέσεις και τη διαδικασία για την έκδοση φυγοδίκων, ενώ ο Ν 95/70 καθορίζει με την κύρωση της Συνθήκης τις προϋποθέσεις για την έκδοση φυγοδίκων μεταξύ των χωρών που προσεχώρησαν στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την έκδοση φυγοδίκων. Ο Ν 97/90 βεβαιώνει ότι το απαιτούμενο για τους σκοπούς έκδοσης αποδεικτικό υλικό, σε χώρες όπου ισχύει η Ευρωπαϊκή Σύμβαση, είναι εκείνο το οποίο προβλέπεται από τη Σύμβαση (Άρθρο 3 - Ν 97/90).

15

20

25

Τέλος, τα στοιχεία που τέθηκαν ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρνακος τεκμηριώναν την πιθανότητα ενοχής του φυγοδίκου στον προβλεπόμενο από το Άρθρο 94 του Κεφ. 155 βαθμό (βλ. απόφαση στην ΑΙΓΗΣΗ HACHEM, ανωτέρω), και δικαιολογημένα διατάχθηκε η έκδοσή του, καθώς και η κράτησή του, για το σκοπό αυτό.

30

Πριν τελειώσω, το κρίνω απαραίτητο να αναφέρω ότι η εισήγηση της δικηγόρου που εκπροσώπησε τη Δημοκρατία - ότι η αίτηση για Habeas Corpus ήταν εκ προοιμίου

καταδικασμένη σε αποτυχία για το λόγο ότι η ένορκη ομολογία που την υποστηρίζει δόθηκε σε γλώσσα άλλη από εκείνη του αιτητή, χωρίς την τήρηση των εχέγγυων που προβλέπει η Δ39 θ13 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας για τη βεβαίωση ενόρκων δηλώσεων αγραμμάτων και τυφλών προσώπων - με βρίσκει ασύμφωνο. Γι' αυτό προχώρησα στην εξέταση της ουσίας της αίτησης.

Η αίτηση απορρίπτεται.